

Altinn 3 Utbredelsesprosjekt

Lars Vegard Bachmann,
Produkteier Tjenester og API (og
prosjektdeltaker)

Bakgrunn

Altinn (dvs. avd. DGT i Digdir) har i de siste årene kjørt flere satsinger; blant annet Tjenester 3.0, HELT og Felles datakatalog. Fokus har i all hovedsak vært på produktutviklingen, og etablering av en DevOps-organisasjon. Når ny tjenesteutviklingsløsning og -plattform ble produksjonssatt av Tjenester 3.0 i juni 2020, ble det nødvendig å også gjøre et godt og systematisk arbeid for å sikre at dagens tjenesteeiere fortsetter å benytte Altinn, og at løsningene som tas fram faktisk blir tatt i bruk.

I dette ligger bl.a. å gjøre et innsiktsarbeid for å avklare hvilke behov, forventninger og strategier som tjenesteeierne har for videreutvikling og migrering av de tjenestene de har i dag. Og, basert på dette samt en god forståelse av relevante kostnadsbilder og andre økonomiske forhold, utarbeide og forankre en strategi for at de nye løsningene tas i bruk og dagens tjenester migreres til ny plattform.

Med **utbredelse** menes både *implementering* (dvs. at dagens og nye tjenesteeiere prøver ut og deretter tar i bruk de nye løsningene som er tatt fram), og *migrering* (dvs. at tjenesteeierne ikke bare tar løsningen i bruk for nye tjenester, men også gjennom nyskriving/reimplementering eller ren migrering flytter over alle dagens ca. 1000 tjenester til den nye plattformen).

I sum innebærer dette at dagens tjenesteutviklingsløsning og andre elementer på dagens plattform (jf. «Altinn 2») kan stenges ned.

Tre spor

Behov

- Innsiktsarbeid på dagens tjenester
- Innsiktsarbeid på dagens tjenesteeiere

Veikart

- Identifisere mulige migreringsstrategier
- Anbefale strategi og tiltak

Marked

- Lage verdibudskap
- Identifisere og gjennomføre andre kommunikasjons-tiltak

Interessentanalyse - metode

- Arbeidet har vært gjennomført ved bruk av **virtuelle møter, spørreundersøkelser** og **gjennomgang av eksisterende underlagsmateriale** opparbeidet de siste årene
- Studiet har ikke hatt direkte kommunikasjon med alle 60 tjenesteeiere, men har kunnet ha oppfølgende møter og dialoger med ca 25 tjenesteeiere. Disse 25 er vurdert til å kunne gi et representativt bilde av de øvrige tjenesteeiere på Altinn

Funn

Funn knyttet til etablering (implementering)

- Det må tydeliggjøres hvilke bruksområder som egner seg for bruk på Altinn 3.0, og hvilke som ikke egner seg for Altinn 3.0.
- Det må synliggjøres hvilke innovasjonsgevinster man kan få ved å etablere en ny tjeneste på Altinn 3.0.
- Det er viktig at Altinn blir mer tydelig i kommunikasjonen, ved bruk av konkret språk og relevante eksempler.
- Stort behov for hjelp til å forstå hvordan tjenstedesign og utvikling skal gjøres

- Eksisterende tjenester må ikke glemmes. Det er viktig å hjelpe til å forstå «nytt» i hverdag.
- Det må hensyntas de prosess- og organisasjonsendringer hos tjenesteeiere som en følge av flytt til Altinn 3.0.

Viktigste funn:

1. Tjenesteeiere (og Altinn) **ikke modne** til å kunne besvare hvilke tjenester som kan/skal flyttes og når.

2. Dette skyldes i hovedsak **manglende informasjon, oppfølging og håndtering.**

- Tjenesteeiere ønsker å se på forbedringer, ikke bare flytt

- Det er etterspurt kompetansekrav slik at tjenesteeiere kan ansette eller anskaffe riktige ressurser

Funn knyttet til funksjoner

- Det er behov for mer effektiv og enkel bruk av Altinn for brukere.
- Det er behov for mer informasjon om kontaktperson og kontaktinformasjon.
- Det er behov for mer detaljert tilbakemelding fra tjenesteeiere om behov og utfordringer som ikke dekkes av løsningsutvikling, bla. planlegging, gjennomføring og estimering
- Altinn bør komme med innspill og rådgiving på digitaliseringspotensiale og innovasjon
- Altinn må være et ressurscenter som bidrar med forenkling i form av tjenester og prosesser

Verdibudskap

 Altinn altinndigital.no

Hovedspørsmål: Hvilke muligheter og effekter ønsker dere å realisere gjennom digital transformasjon?

- Rask realisering av nye tjenester
- Enklere innovasjon og samhandling
- Sikkert, trygt og effektivt

Neste steg: Hva kan vi bidra med når det gjelder den videre prosessen for digital transformasjon i deres virksomhet?

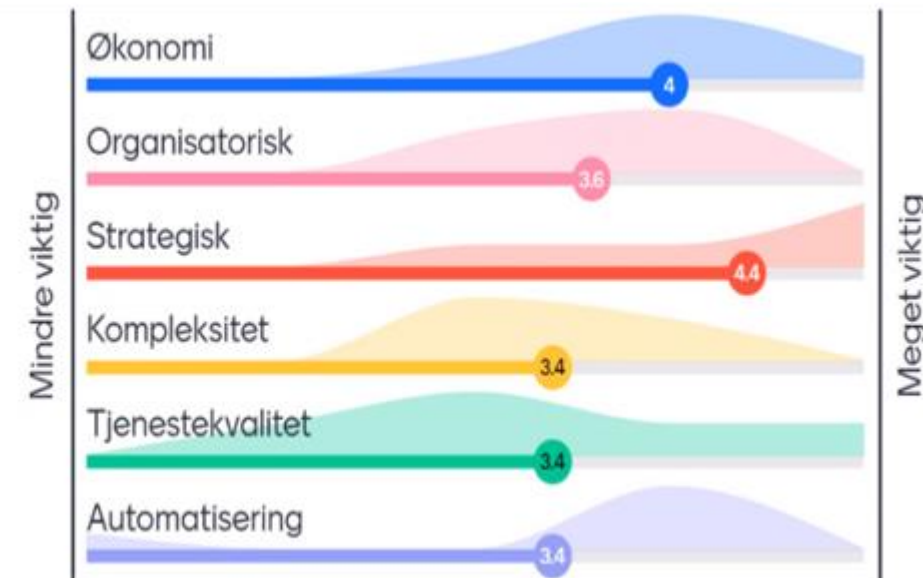
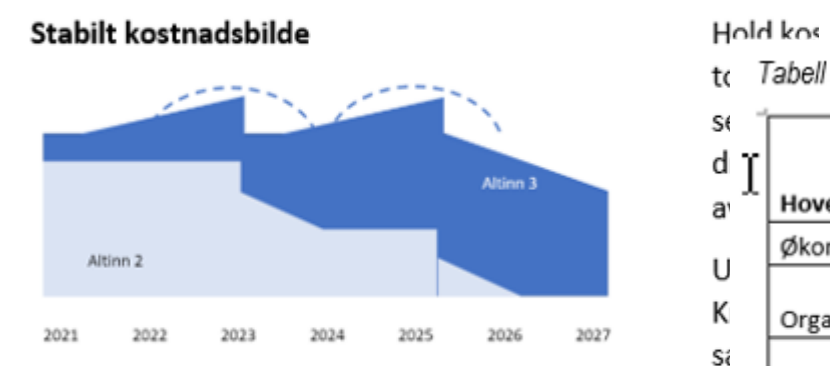
- 1. Hva er behovet og hvordan skal det løses? Våre rådgivere hjelper deg i gang.
- 2. Du utvikler tjenesten selv. Vi har maler, råd og workshops
- 3. Du får tips til hvordan du kan sikre deg at tjenesten blir brukervennlig og får god datakvalitet.
- 4. Enkel utsending og oversiktlig respons. Det er lett å sende ut, motta svar og purre.
- 5. Vi lærer og forbedrer til neste gang.

Alternativanalyse

Tabell 1: Overordnede forutsetninger som skal ivaretas gjennom migreringsløp

Overordnede forutsetninger	Kort beskrivelse
Fornøyde tjenesteeiere 	Ingen av Altinn 3 følger av i Tjenestetingen a dig støtt både av plattform

eller

er er konkretisert og vurdert:

e tjenester flyttes over til Altinn 3 så raskt som mulig, uten forbedringer

– tjenestene med størst volum flyttes først, tjenesteeier tar mye ansvar

e tidlig – stort antall tjenester med lite volum, fra mange tjenesteeiere

kst – alle tjenester av én type flyttes samtidig, styrt av produktutviklingen

nesteeierne styrer helt fritt når og hvordan de migrerer egne tjenester

e Altinn 2 så lenge som mulig, og i hvert fall inntil «feature complete»

Hold kostnadsbildet Tabell 1

Hovedfaktor	Underfaktor	Store volumer	Mange tjenesteeiere tidlig	Organisk vekst	Mulighetsbasert
Økonomi	Økonomi	2	1	0	-1
Organisatorisk	Organisatorisk (Altinn)	-2	-1	0	-1
Organisatorisk	Organisatorisk (Tjenesteeier)	-1	-2	0	0
Strategisk	Strategisk	2	-1	0	1
Kompleksitet	Kompleksitet i implementering	-2	-1	0	1
Kompleksitet	Tid	2	2	0	1
Kompleksitet	Risiko	-2	-1	0	0
Kompleksitet	Avhengigheter	-1	-2	0	0
Tjenestekvalitet	Innovasjon	2	1	0	3
Tjenestekvalitet	Andel forbedring	2	1	0	2
Samlet karakter etter vektning		+0,92	-0,36	0	+0,41

Figur 2 Alternative migreringsmodeller

	Etablering og pilotdrift (2021)	Migrering og konsolidering (2022-2024)	Fleksibel plattform og moden organisasjon (2025->)
Status ved oppstart	Pilotprosjekter identifisert og startet Grunnfunksjonalitet i tjenesteløsning Få erfaringer med drift/forvaltning i sky	Migreringsbølger definert opp Kjernefunksjonalitet i tjenesteløsning (80 % kan migreres) Noe erfaring med drift/forvaltning i sky fra pilotene	Migrering er gjennomført (tjenester OG plattform) Fleksibel og feature complete tjenesteløsning Moden organisasjon
Utbredelsesstrategi	Piloter og Mulighetsbasert Vekst	Mulighetsbasert Vekst → Store volumer → Mulighetsbasert vekst	Organisk vekst
Fokus for tjenesteeieroppfølging	Gjennomføre tjenesteeieroppfølging Oppfølging av piloter Identifisere nødvendig materiell, kurs, prosesser, mv. Analyse og planlegging for neste fase (definere migreringsbølger)	Støtte tjenesteeiere som er del av migreringsbølger	Støtte tjenesteeiere med nye behov
Fokus for produktutvikling	Gjenstående kjernefunksjonalitet mot Feature Complete Funksjonalitet som kreves for pilotene	Gjenstående funksjonalitet for Feature Complete Optimaliseringer for store volumer Funksjonalitet som kreves for prioriterte case Senke terskelen for bruk (f.o.m. Feature Complete er levert)	Optimaliseringer for fleksibilitet Funksjonalitet som kreves for prioriterte case Senke terskelen for bruk
Fokus for organisasjonsutvikling	Erfaringsinnhenting fra piloter Definere målbilde og strategi for å nå det Klargjøre for DevOps og 24/7	OU mot en agil 24/7 forvaltningsorganisasjon	Målbilde realisert
Merkantile rammer	Eksisterende finansieringsmodell Eksisterende drifts- og forvaltningsavtaler Altinn II Låst budsjett (utgangspunkt)	Ny finansieringsmodell (for overgangsfase) Reforhandlede drifts- og forvaltningsavtaler Altinn II f.o.m. sommeren 2023	Ny finansieringsmodell (fleksibel) Minimal (om noen) forvaltning og drift av Altinn II
Tjenesteutviklingspolicy	Tjenesteeiere som får tilgang kan bruke Altinn 3, med mulig kapasitetsbegrensning Komplekse behov må løses i Altinn II	Alle nye tjenester etableres på Altinn 3 Altinn II-tjenestene migreres systematisk til Altinn 3	Alt på Altinn 3 De siste Altinn II-tjenestene avvikles

Hovedutfordringer og tiltak

Hovedutfordringer

 Mange parallelle aktiviteter med avhengigheter

 Lav modenhet hos tjenesteeiere og Altinn for reetablering på Altinn 3

 Lav/lite erfaring med drift og forvaltning av skyløsninger

Tiltaksområder

 Overordnet styring og koordinering

 Etablere fundament og nødvendig klargjøring til Altinn 3

 Bistand til tjenesteeiere for forberedelser til flyttingen

 Organisasjonsutvikling og klargjøring til Altinn 3

Oversikt over prioriteringer og tiltak

Tiltaksområder

Oversikt over alle tiltak

 <p>Overordnet styring og koordinering - Styring og organisering</p>	<p>T 1.1.1 – Etablere programstyring og «Altinn 3 programkontor» T 1.1.2 – Strategisk dialog med eksisterende leverandører</p>
 <p>Etablere fundament og nødvendig klargjøring til Altinn 3 - Bistand til «DevOps»</p> <p>Bistand til tjenesteeiere for forberedelser til flyttingen - Gjennomføring og endringsledelse eksternt</p>	<p>T 1.2.1 – Etablere «Team Tjenestestøtte» på Altinn 3 T 1.2.2 – Avklare SLA T 1.2.3 – Avklare forvaltningsmodell T 1.2.4 – Utføre drift og forvaltning for fasen «Eablering og pilotdrift» T 1.2.5 – Tydeliggjøre roadmap for framtidig funksjonalitet T 1.2.6 – Drive produktutvikling mot feature complete* T 1.2.7 – Drive produktutvikling understøtte piloter* T 1.2.8 – Tilrettelegge for semi-automatisert tjenestemigrering</p> <p>T 1.3.1 – Oppfølging av piloter (både casene, og tjenesteeierne) T 1.3.2 – Bistand til tjenesteeiere ifm. oppstart og planlegging T 1.3.3 – Informasjon, kommunikasjon og markedsarbeid T 1.3.4 – Dialog med og sertifisering av leverandørmarkedet</p>
 <p>Organisasjonsutvikling og klargjøring til Altinn 3 - Gjennomføring og endringsledelse internt</p>	<p>T 1.4.1 – Konkretisere ideell Altinn-organisasjon framover (målilde)</p>

* Gjennomføres av Produktutviklingen

Prioriterte Tjenesteiere/Tjenester 2021

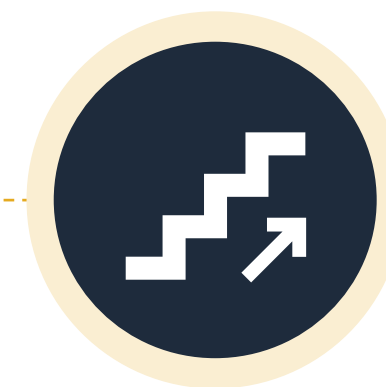
PÅGÅENDE

- **«Oppgjør etter dødsfall» (OED)**
Sammenhengende tjeneste med brukeren i sentrum, på tvers av sektorer
- **«Reelle rettighetshavere»**
Case på integrasjon med registre, og framtidig registerplattform. Ny tjeneste
- **«Sirius» (erstatning for Skattemeldingen for næring)**
Case på sluttbrukersystembruk. Stort volum på sikt
- **«Nabovarsel»**
Case på dialogtilnærming (sammenheng mellom meldinger og skjema). Erstatter Altinn II i 2021
- **«Sikkerhetsklarering»**
Case på ny skjemafunksjonalitet. Viktig showcase for tillit. Ny tjeneste

MULIGHETSBASERT VEKST

- **Tjeneste som bruker eFormidling**
Ny funksjonalitet for integrasjon mot systemer hos etat. Viktig for fremtidig spredning.
- **Tjeneste med signaturkrav**
Viktig utestående funksjonalitet. Trenger noen til å spesifisere og teste.
- **Case med andre typer sluttbrukersystem enn økonomisystemer**
Showcase for at systemintegrasjon er mer enn rapportering av økonomi
- **Utprøving av at Digdir gjør tjenesteutvikling for en tjenesteeier**
Grunnlag for å vurdere om tiltak 2.2.4 er relevant
- **Utprøving av at tjenesteeier selv utvikler funksjonalitet**
Ønsket som showcase på at åpen kildekode-tilnærmingen i Altinn 3 gir fleksibilitet

SELVBETJENTE

Det legges til grunn at det er fritt fram for alle tjenesteeiere som er selvhjulpne. Begrensninger kan innføres for budsjettkontroll.

digdir.no

Digitaliseringsdirektoratet

postmottak@digdir.no

22 45 10 00

Postboks 1382 Vika, 0114 Oslo

Besøksadresser:

Industriveien 1, 8900 Brønnøysund

Skrivarevegen 2, 6863 Leikanger

Grev Wedels Plass 9, 0151 Oslo

Pause til 13:30